

TEMA I

Latinskoamerická kulturní identita

Hudební kultura Latinské Ameriky

HISPANOAMERICKÁ IDENTITA

Co znamená pojem identita?

Co všechno ji tvoří?

Klišé – stereotypní představy o Latinské
Americe?



HISPANOAMERICKÁ IDENTITA

- Jazyk
- Tradice, víra
- Společná zkušenost obyvatel
- Historická zkušenost
- Území
- Vnímání světa



HISPANOAMERICKÁ IDENTITA –KLÍČOVÉ PRVKY

- Dva přístupy
 - Přiblížit se Evropě
 - Přiblížit se původním kulturám
- Zkušenost s kolonizací
- Křesťanství
- Mísení kultur
 - Původní obyvatelstvo
 - Španělé a Portugalci
 - Imigranti
 - Afričané



HISPANOAMERICKÁ IDENTITA – KLÍČOVÉ PRVKY

Stereotypní představy:

- Pesimismus
- Chudý příbuzný západu
- Vzhlíží k Severní Americe



HISPANOAMERICKÁ IDENTITA – KLÍČOVÉ PRVKY

Zajímavosti

- Země LA zrušily otroctví mezi prvními
- Země LA zavedly volební právo žen mezi prvními
- Španělština jako významný světový jazyk
- Území větší než USA a Čína
- Světový producent zemědělských produktů a přírodních zdrojů
- Většina zemí je demokratických
- Orientace na tradiční hodnoty – rodina, přátelství, spokojenost obyvatel



OBYVATELSTVO LATINSKÉ AMERIKY

- Největší hustota zalidnění?
- Oblasti s řídkým osídlením?
- Pojmy označující míšence
 - Mestic
 - Mulat
 - Zambo
- Země s největším podílem bělochů?
- Země s vysokým podílem indiánské populace?
- Země s vysokým podílem mulatů?
- Úřední jazyky kromě španělštiny?



HUDEBNÍ KULTURY LATINSKÉ AMERIKY



ZDROJE LATINSKOAMERICKÉ KULTURY

- 1. Předkolumbovské, původní kultury**
zejména významné v zemích: Guatemala, Ecuador, Perú, Bolivia, Honduras, México
- 2. Evropská koloniální kultura** zejm. v oblasti oblast vysokého umění - má vliv na literaturu, malířství, hudbu; zejm. v zemích: Chile, Argentina, Uruguay, Venezuela
- 3. Imigrace Evropanů** v 19. a 20. stol. - zejm. z Itálie, Německa, východní Evropy - ovlivnila hlavně země: Argentina, Uruguay, Brazílie, Chile, Venezuela



ZDROJE LATINSKOAMERICKÉ KULTURY

4. **Vliv černých otroků** dovezených z Afriky na práci - zejm. ovlivnili tanec, hudbu a náboženství v zemích: Brazílie, Kuba, Kolumbie, Panamá, Ekvádor, Dominikánská republika, Venezuela



LIDOVÁ HUDBA: LAS TONADAS

- Lidová píseň původem ze severu Španělska
- V LA zejm. v Argentině, Bolívii, Chile, Ekvádoru a Venezuele
- Ve Venezuele – pracovní písně na venkově
- Struktura: sloka, refrén
- Simón Díaz (Venezuela) – z nejznámějších představitelů, autor a zpěvák, obnova žánru
- Simón Díaz: Tonada de luna llena

<https://www.youtube.com/watch?v=aJ5hf5aYiaU>



TONADA DE LUNA LLENA

Yo *vide* una garza mora
Dándole combate a un río
Así es cómo se enamora
Tu corazón con el mío

Luna, luna, luna llena
Menguante

Anda muchacho a la casa
Y me traes la carabina
Pa' mata este gavilán
Que no me deja gallina

La luna me está mirando
Yo no sé lo que me ve
Yo tengo la ropa limpia
Ayer, tarde la lave

Luna, luna, luna llena
Menguante



SON CUBANO

- Jeden z nejvlivnějších žánrů kubánské hudby
 - → salsa, mambo
- Zdroje: španělská + afrokubánská hudba
- Vznik na začátku 20. stol.
- Typické nástroje: bongó, claves, kytara, kontrabas, trubka, klavír
- Ibrahim Ferrer, Omara Portuondo, Compay Segundo



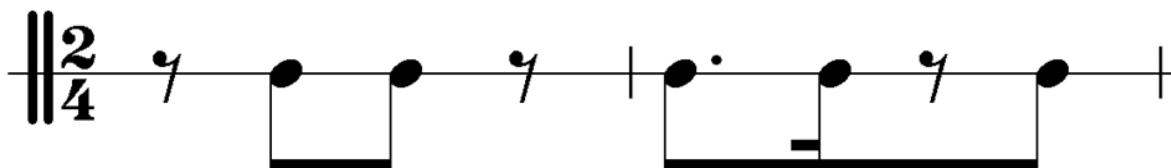
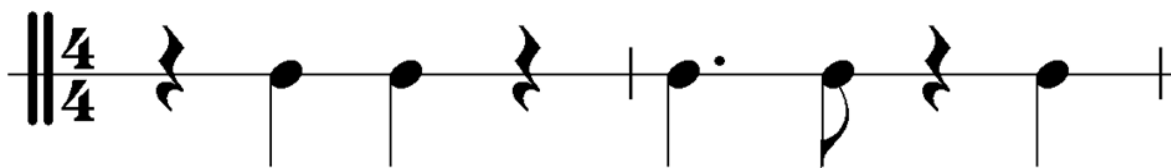
SON CUBANO – BONGOS, MARACAS, CONGAS



CLAVES – PERKUSIVNÍ NÁSTROJ



CLAVE – RYTMICKÁ BÁZE



SON CUBANO

Lágrimas negras - son tradicional:

<https://www.youtube.com/watch?v=SA0Rkdfkh0Y>

Aunque tú me has echado en el abandono
Aunque tú has muerto todas mis ilusiones
En vez de maldecirte con justo encono
Y en mis sueños te colmo
De bendiciones

Sufro la inmensa pena de tu extravío
Siento el dolor profundo de tu partida
Y lloro sin que sepas que el llanto mío
Tiene lágrimas negras
Como mi vida

Tú me quieres dejar
Yo no quiero sufrir
Contigo me voy mi santa
Aunque me cueste morir



SON CUBANO – RECREACIÓN

https://www.youtube.com/watch?v=kb_TDpOIDEQ&list=PL2DD633BA0AE8142E&index=3

Ay, en el Guadalquivir
Las gitanas lavan
Los niños en las orillas
Viendo los barcos pasar

Agua del limonero
Agua del limonero
Si te acaricio la cara
Tienes que darme un beso

Ay, en el Guadalquivir
Mi gitana lavaba
Pañuelos de blanco y oro
Que yo te daba
Que yo te daba

Tú me quieres dejar
Ay, ya no quiero sufrir
Contigo me voy gitana
Y aunque me cueste morir
Contigo me voy gitana
Y aunque me cueste morir



URUGUAY – LOS PAYADORES

- Chile, Uruguay, Argentina
- Lidoví hudebníci
- Improvizovaná zpívaná poezie
- Doprovod kytary
- Contrapunto – mezi dvěma zpěváky
- Ukázka: Jose Curbelo y David Tokar

<https://www.youtube.com/watch?v=1ISefgjjRDk>



ARGENTINA, URUGUAY – TANGO

- Buenos Aires, Montevideo
- Tanec, hudba, poezie
- Typický nástroj – bandoneón
- Texty písní v argotu zv. *lunfardo*
- Témata
 - Láska
 - Smutek, melancholie
 - V tradičním tangu též machismus
 - Plynutí času
- Carlos Gardel: Volver

<https://www.youtube.com/watch?v=d9r6AAyEsis>



BANDONEON



TANGO: AMARGURA DE ALFREDO LE PERA

Fue su amor de un día
toda mi fortuna,
conté mi alegría
a los campos y a la luna.

Por quererla tanto,
por confiar en ella,
hoy hay en mi huella
sólo llanto y mi dolor.



TANGO: AMARGURA DE ALFREDO LE PERA

Doliente y abatido
mi vieja herida sangra.
Bebamos otro trago
que yo quiero olvidar,
pero estas penas hondas
de amor y desengaño
como las yerbas malas
son duras de arrancar.



TANGO: AMARGURA DE ALFREDO LE PERA

Del fondo de mi copa
su imagen me obsesiona,
es como una condena
su risa siempre igual,
coqueta y despiadada
su boca me encadena,
se burla hasta la muerte
la ingrata en el cristal.

